

INSPECTIE RAPPORT 2015

Objectnummer 0067

Dakruiter
Heerenwal 52
8556 XW Sloten

Stichting Monumentenwacht Fryslân
Postbus 137
8900 AC Leeuwarden
tel. 058 2157365/fax. 058 2157336
info@monumentenwacht-fryslan.nl
www.monumentenwacht-fryslan.nl
copyright © 2009 Stichting Monumentenwacht Fryslân
mei stipe fan: Provincie Fryslân

Objectgegevens

Objectnummer: 0067
 Debiteurennummer: 4044
 Object: Toren van N.H. Kerk
 Gelegen te: Herenwal 52,
 8556 XW Sloten
 Gemeente: De Fryske Marren
 Bouwjaar: 1647
 Monumentnummer: 33852
 Oorspronkelijke functie: 03 Kerkelijk Gebouw

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: J. Binnema en P.D. van Vliet
 Datum inspectie: 27-08-2015

Inspectieplan**Algemeen**

Risicoklasse: 2
 Frequentie inspectie (maanden): 24
 Eigenaar / abonnee: Stichting Behoud Rijks Monumenten

Contactpersoon: De heer J. de Vries tel. : 0513 - 43 63 40
 Wolsmastate 5 06-50 83 76 22
 8513 CN Ouwsterhaule mail : jdvbalk@hetnet.nl of
vriesbosch@hetnet.nl
 Sleuteladres: Dhr. Bajema tel. : 0514- 53 17 90
 Lindegracht 10
 8556 Sloten

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het interieur is redelijk toegankelijk voor inspecties. Het exterieur is goed bereikbaar voor inspecties en ook goed bereikbaar voor reparaties.

Algemeen

De constructieve toestand van de dakruiter is redelijk. De onderhoudstoestand is redelijk.

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit onderdelen**Dakruiter**

	<u>rubriek</u>	<u>technische staat</u>	<u>termijn</u>
○ Schoonmaken schilderwerk.	1.7.2		Regelmatig
○ Regelmatig controle en onderhoud uitvoeren.	2.2.3	Redelijk	Regelmatig
○ Aanbrengen veiligheidsvoorzieningen.	4.2.1	Matig	0-1 jaar
○ Schoonmaken toren. Bestrijden aantastingen bonte knaagke- ver.	2.1.1/3.2.1 4.2.1	n.v.t.	0-1 jaar
○ Bijwerken schilderwerk.	1.7.2	Redelijk	0-2 jaar
○ Ontroesten en behandelen ankers.	1.8/3.2.1	Matig	1-3 jaar
○ Enkele schoren vervangen.	3.2.1	Matig	1-3 jaar
○ Herstel / onderhoud luidklokken.	3.9	Slecht	1-3 jaar
○ Ontroesten en behandelen onderslagen klokkenstoel.	3.9	Redelijk	2-5 jaar

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<p>1. GEVELS</p> <p><u>1.2 Gevels</u></p> <p><i>1.2.2 Natuursteen</i> Voorgevel (west)</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevelstenen (natuursteen) G - lijst onder gevelstenen (natuursteen) G - omlijsting ronde venster G <p><i>1.2.3 Hout</i> Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevelbekleding G Red cedar. <p>Wanden onder spits</p> <ul style="list-style-type: none"> - rabatwerk G - overige wandbekleding G - loodbeklede waterlijsten G <p><u>1.4 Vensters.</u></p> <p><i>1.4.2 Hout</i> Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kozijnen rond galmopeningen G Voor zover waarneembaar. - galmboarden (lamellen) R Enkele openingen zijn opgevuld met plaatmateriaal en isolatiemateriaal (tegen geluidsoverlast). Delaminatie van het plaatmateriaal en de isolatie is plaatselijk verdwenen. <p>Delaminatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rooster/gaas achter galmboarden G <p>Voorgevel (west)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rond venster G Open getrokken verbindingen. 		

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies 0067 Dakruiter
<p><u>1.7 Glas/schilderwerk</u></p> <p><i>1.7.1 Beglazing</i> Voorgevel (west)</p> <ul style="list-style-type: none"> - beglazing rond venster - stopverf <p><i>1.7.2 Schilderwerk</i> Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuil schilderwerk - herstel schilderwerk <p>Onderdelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - rond venster - overig schilderwerk alle zijden 	<p>G R Plaatselijk gescheurd.</p> <p>Scheurvorming in de stopverf.</p> <p>R</p> <p>R Barstvorming, glansverlies en afkrijting.</p> <p>R Vuil schilderwerk, barstvorming, glansverlies en op enkele plaatsen licht bladderend.</p> <p>Barstvorming en licht bladderend..</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vervangen bij de eerstvolgende schilderbeurt. ○ Regelmatig laten schoonmaken. ○ Bijwerken schilderwerk.
<p><u>1.8 Diversen</u> Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - verankering sporen met boven tafelement - verankering tafelement met hoekstijlen <ul style="list-style-type: none"> - muur- en balk verankeringen 	<p>R De verankeringen zijn geroest.</p> <p>M De verankering van de muurstijlen aan het tafelement is zeer roestig. Op de zuidoostelijke zijde splijt de muurstijl als gevolg van de sterke volume toename van de roest. De verankeringen zijn verdiept in de muurstijlen aangebracht.</p> <p>R Geroest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ankers oppervlakkig ontroesten, voorzien van een beschermend verfsysteem en opnieuw bevestigen aan de onderconstructie (nieuwe krammen in de muurstijlen). ○ Herstel is niet aan de orde.

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<p>2. DAKEN</p> <p><u>2.1 Kapconstructies</u></p> <p><i>2.1.1 Hout</i> Ingesnoerde naaldspits</p> <ul style="list-style-type: none"> - muurplaat <ul style="list-style-type: none"> - spitsconstructie <p><u>2.2 Dakbedekking</u></p> <p><i>2.2.3 Leien</i> Spitsconstructie</p> <ul style="list-style-type: none"> - lei bedekking (sjabloon dekking/ rijndekking) - dakbeschot <p>Toreervoet (verticale delen)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rijndekking <p><u>2.3 Loodaansluitingen</u></p> <p>Spits</p> <ul style="list-style-type: none"> - gevlierd keperlood - voetlood leibedekking <p>Onderste gedeelte toren</p> <ul style="list-style-type: none"> - afdekking houten waterlijsten - afdekking natuursteen waterlijst - loodaansluiting met kerkdak 	<p>R Op de zuidwesthoek is de muurplaat gerot / vermolmd. Veroorzaakt door een oude lekkage.</p> <p>Door houtrot aangetast.</p> <p>R Op enkele plaatsen aangetast door houtborende insecten. Vermoedelijk oude – niet actieve - aantastingen.</p> <p>R De kwaliteit van de leien gaat achteruit. De porositeit wordt hoger.</p> <p>G Het betreft arm geschaafde delen.</p> <p>R De kwaliteit van de leien gaat achteruit. De porositeit wordt hoger.</p> <p>G</p> <p>G</p> <p>G Zie rubriek 1.2.3.</p> <p>G</p> <p>G Voor zover waarneembaar.</p>	<p>○ Herstel is nog niet aan de orde.</p> <p>○ Zie rubriek 4.2.1.</p> <p>○ Regelmatig controle en onderhoud uitvoeren.</p>

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<p><u>2.6 Dakopeningen</u></p> <p>2.6.4 Luiken Dakvlak (west)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lood bekleed vlaggenluik <p><u>2.8 Diversen</u></p> <p>Bekroning</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruis (ijzer) - windvaan en pijnappel - loden muts <p>Wijzerplaten noord, zuid en west</p> <ul style="list-style-type: none"> - wijzers en platen 	<p>G</p> <p>G</p> <p>G</p> <p>R</p> <p>G</p>	<p>0067 Dakruiter</p> <p>Minimale roestplekjes.</p> <p>Enkele spijkergaten in het lood.</p>
<p>3. INTERIEUR</p>		
<p><u>3.2 Dragende constructies/vloeren</u></p> <p>3.2.1 Dragende constructie/ vloeren</p> <p>Tweede verdieping (ter hoogte kerkzolder)</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderslagen <ul style="list-style-type: none"> - stijlen - schoren/ kruizen - trekstangen <p>Derde verdieping (ter hoogte van uurwerk)</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderslagen <ul style="list-style-type: none"> - vloer (hout) 	<p>G</p> <p>G</p> <p>G</p> <p>R</p> <p>G</p> <p>G</p>	<p>In het verleden plaatselijk aange- heeld.</p> <p>Aangeheelde onderslag.</p> <p>De zuidwestelijke stijl staat schuin, echter voldoende stabiel.</p> <p>Enkele trekstangen zijn oppervlakkig roestig.</p> <p>De zuidelijke onderslag is ge- scheurd. De noordelijke onderslag is aangeboden / hersteld met een kunsthars.</p>

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<ul style="list-style-type: none"> - stijlen 	<p>R De noordwestelijke stijl is in het verleden aan de onderzijde aangegegoten. De noordoostelijke stijl is aangetast door de bonte knaagkever (actief, er ligt veel boormeel onder/bij).</p> <p>Aangetaste stijl.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aantastingen bestrijden.
<ul style="list-style-type: none"> - trekstang verankering - schoren/ kruizen (hout) - staalconstructie 	<p>R Aan de zuidwestelijke zijde geroest in het metselwerk.</p> <p>G</p> <p>R Voor zover waarneembaar. In het metselwerk roestig.</p> <p>Roestig in het metselwerk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ontroesten en behandelen.
<p>Vierde verdieping (klokkenzolder)</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderslag (vierkant) - vloer (hout) - loodbekleding vloer - staal bij muurstijlen 	<p>R De onderslagbalk aan de zuidzijde is door bonte knaagkever aangetast. De aantastingen zijn actief.</p> <p>G Voor zover waarneembaar.</p> <p>R Veel vuil op de vloer.</p> <p>R Roestig en plaatselijk zeer roestig.</p> <p>Roestig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aantastingen bestrijden. ○ Schoonmaken vloer. ○ Ontroesten en behandelen.

Rubriek		Toelichting	Hersteladvies	0067 Dakruiter
<ul style="list-style-type: none"> - muurstijlen - schoren 	<p>R Op zich fraai hergebruikt balkhout. De zuidoostelijke stijl is gescheurd door het roesten van het anker (zie ook rubriek 1.8). De muurstijlen zijn tevens plaatselijk vermolmd, veelal aan de achterzijden sterker aangetast dan zichtbaar is.</p> <p>M De bevestigingen van de schoren (hondsoren) onder het tafelement van de spits zijn sterk door roest aangetast. Door de roestvorming scheurt het hout.</p>	<p>○ Zie rubriek 1.8.</p> <p>○ Vervangen van enkele schoren.</p>		
<p>3.5 Trappen</p>				
<p>Algemeen</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - trappen (hout) 	<p>G Zie echter ook rubriek 4.2.1.</p>			
<p>3.9 Diversen</p>				
<p>Algemeen</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - onderslagen (ijzer) 	<p>R Roestig en plaatselijk zeer roestig.</p>	<p>○ Ontroesten en behandelen tegen roest.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - stalen klokkenstoel 	<p>G De klokkenstoel is oppervlakkig roestig.</p>			
<p>Grote klok</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - luidklok 	<p>G</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - ophanging klok 	<p>G</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - klepel 	<p>G</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - klepelvoering 	<p>S De lederen band van de ophanging is versleten/doorgesleten.</p>	<p>○ Vervangen leren band en smeren ophanging.</p>		
<p></p>				
<p></p>				
<p></p>				
<p></p>				
<p></p>				
<p></p>				
<p></p>				
<ul style="list-style-type: none"> - klepel ophanging 	<p>R Versleten leer.</p>	<p>○ Vervangen leren band en smeren ophanging.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - luidas (hout) 	<p>G Het oog is roestig.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - lagering klok 	<p>R Vrij droog.</p>	<p>○ Periodiek smeren.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - luidwiel 	<p>G Plaatselijk roestig.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - aandrijving (elektrisch) V-snaar 	<p>R De snaar is beschadigd.</p>			

Rubriek	Toelichting	Hersteladvies
<ul style="list-style-type: none"> - slaghamers Kleine klok <ul style="list-style-type: none"> - algemeen - luidklok - ophanging klok - klepel - klepel ophanging - luidboom - luidas 	<p>G Van de twee slaghamers is er thans maar een in gebruik.</p> <p>G Buiten werking.</p> <p>M Los. Ontbreekt.</p> <p>M Het oog is erg roestig. Hierdoor kan op termijn de klok scheuren.</p> <p>M Loszitten en het hout is gescheurd.</p> <p>R Loszittende en gescheurde luidboom. De as draait moeilijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Geheel herstellen luidklok. ○ Vervangen luidboom.
<p>4. DIVERSEN</p>		
<p><u>4.1 Technische installaties</u></p>		
<p><i>4.1.1 Algemeen</i> Installaties</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - inspectie 	<p>N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installaties valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht.</p>	
<p><i>4.1.2 Bliksembeveiliging</i> Installatie</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - inspectie 	<p>N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op de uitwendige installatie.</p>	
<p><u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u></p>		
<p><i>4.2.1 Interieur (toegankelijkheid)</i></p>		
<p>Verlichting</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - spits 	<p>R Geen verlichting aanwezig. Wel natuurlijke verlichting.</p>	
<p>- overige verlichting</p>		
<p>Vervuiling</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - algemeen 	<p>M Verspreid erg vervuild, met name ter hoogte van de klokken.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Betreffende de juiste functionering, dient u de installatie periodiek te laten doormeten. ○ De dakruiter schoon maken. Te ontdoen van stof en vuil waardoor inspecties beter en veiliger kunnen worden uitgevoerd. Ook zijn in een schone toren / kapruimte eventuele actieve aantastingen van houtborende insecten veel beter zichtbaar. 		

Rubriek		Toelichting	Hersteladvies	0067 Dakruiter
Trappen				
- trap / ladder naar spits	M	Niet aanwezig.	○ Aanbrengen laddertje of klimvoorziening om de spits gemakkelijker te kunnen bereiken.	
- overige trappen / ladders	G			
4.2.2 Exterieur (bereikbaarheid)				
Algemeen				
- exterieur	G	Spits via kerkdak (buitenom) bereikbaar m.b.v. klimhaken / ladderhaken.		